ИМ Дц – IV
Инв. № 61
Оф № 22

Година I. Дупница, 8 Май 1921 год. Брой 22

Светлина

Вѣстникъ за информация, култура и народно стопанство.

Урежда се отъ редакционенъ комитетъ при сѫтрудничеството на обществени дѣйци и др. Излиза всѣка Недѣля. Абонаментъ за 3 мѣсеци 8 лева. Единъ брой 50 ст. За обявления се плаща: на I стр. 80 ст. кв. см. на останалитѣ по 60 ст. за учреждения по 60 ст. дума. Ржкописи не се връщатъ. Адресъ: з. „СВѢТЛИНА"

Г-ца Здравка П. Димиревска
и
Г-нъ Марко А. Султовъ
— студенти —
Дупница Дупница

Г-ца Надя Г. Тасева
Г-нъ Славе Ив. Мишовъ
ще се вѣнчеятъ на 8 т. м. Настоящата замѣня пропусѫати покани.
Кюстендилъ Дупница

Г-ца Лучка Д. Стойчева
и
Поручикъ Димитръ Хр. Щиплиевъ
отъ 3 Армейски коненъ полкъ
ще се вѣнчеятъ на 8 май 3 ч. сл. пладнѣ въ черквата Св. Богородица въ гр. Пловдивъ.
Пловдивъ, ул. Д-ръ Стоиловъ Дупница.

ФАБРИКА „ПОБѢДА" ЗА МАРСИЛСКИ КЕРЕМИДИ
на Димитъръ Стефкинъ — Самоковъ.

ОБЯВА

Честь имамъ да съобща на строителитѣ отъ града и околията, че отъ 4 IV т. г. почнахъ производството на

МАРСИЛСКИ КЕРЕМИДИ

Които по качество и трайность съперничатъ на всички такива въ Царството, а по цѣна НАЙ-ЕФТИНА ще намѣратъ само при менъ.

За да може да се изпълни най-акуратно порѫчкитѣ, то г. г. строителитѣ нека побързатъ съ порѫчкитѣ си въ фабриката.

Прѣдставитель за София: **Никола М. Райковъ.**
ПОДУЕНЕ

Прѣдставитель за Дупница: **Т. х. Михаиловъ.**

Телеграф адресъ: „Побѣда" — Самоковъ.

Съ почитание:
Д. З. СТЕФКИНЪ.

Воднитѣ синдикати въ нашата околия.

Изъ единъ отъ миналитѣ броеве на вѣстника ние дадохме мѣсто на статията на г. Инженера Романовъ, която е часть отъ единъ неговъ рефератъ върху воднитѣ синдикати. Г-нъ Романовъ е единъ отъ най-голѣмитѣ радетели по водното дѣло въ България и неговата оцѣнка за значението на воднитѣ сили въ България за ступанското ѝ обновяване, е оцѣнка безпорна. Самиятъ законъ за воднитѣ синдикати, гласуванъ миналата година и цѣлата програма на държавата за водитѣ сѫ нагодени тоже къмъ общата цѣль: *използуване воднитѣ сили за двигател на енергия напояване и пр.*

Каква задача биха имали воднитѣ синдикати въ нашата околия?

Прѣди всичко, водниятъ синдикатъ е едно кооперативно дружество. Неговото образуване и сѫществуване се намира въ зависимость отъ една близка и лесно реализуема цѣль.

Мислимо ли е да се образуватъ водни синдикати, съ цѣль да се използуватъ воднитѣ сили на Рилската рѣка, Джерманъ, Бистрица и Струма за добиване на двигателна енергия?

За такива прѣдприятия сѫ необходими: 1) организационно ржководство за образуване на синдиката и събиране на срѣдствата.

2) Техническа подготовка и ржководство. Освѣнъ тия условия, отъ първостепенна важность е широкото популяризиране задачитѣ на прѣдприятието, възможностьта за тѣхното достигане и безспорнитѣ блага, които ще се добиятъ отъ него.

Удовлетворятъ ли се тия условия, може да се мисли за пъленъ успѣхъ въ дѣлото на воднитѣ синдикати и въ нашата околия, богата съ водни сили.

Нашата околия е земледѣлска и затова трѣбва да се помисли прѣди всичко за нуждитѣ на земледѣлцитѣ. Напояването на земята е главната задача, а покрай нея ще се мисли и за освѣтление и за свободна двигателна енергия за индустриялни цѣли. А като се знае, че за да има напояване често, ще трѣбва да се получи прѣди всичко водна електрическа енергия — тия задачи въ много прѣдприятия ще се слѣватъ.

Ние мислимъ, че въ насъ сѫ възможни и наложителни водни синдикати, които да организиратъ едно широко и модерно напояване на полетата, които не се напояватъ по естественъ начинъ.

За тази цѣль могатъ да се използуватъ водитѣ на всички наши (въ околията) рѣки. Използуване водната сила на Струма напр. би могло да се напоява цѣлото Бобошевско, Добровско, дори и Мурсалевското полета

По сѫщия начинъ може да се организира напояването въ цѣлото порѣчие на р. Джерманъ, Бистрица и Рилската котловина. Стига да се популяризира закона за воднитѣ синдикати, да се разберат широкитѣ привилегии, които се даватъ на синдикатитѣ отъ държавата; да се поясни отъ друга страна осѫществимостьта на тѣзи технически проекти, не се съмняваме, че ще се намѣратъ въ всички по-голѣми села и града радетели на водното дѣло, което въ нашата околия има толкова благоприятни условия, да подобри поминъка и благосъстоянието на земледѣлското ни население.

Ето една благородна културна работа за много будни граждани и селяни, които биха желали да поработятъ за общественото благо. Нашиятъ вѣстникъ е и ще бѫде винаги на разположение за всички подобни начинания, които трѣбва да се започватъ сериозно и да се осѫществятъ успѣшно.

Н. А.

Изъ градския животъ

Юнашка вечеринка въ Дупница.

На 23 априлъ т. г. Дупн. Гимн. дружество „Македонски юнакъ" даде въ салона на казиното своитѣ първи игри.

Вечеринката не бѣше добрѣ посѣтена, но между посѣтителитѣ личеха добри—почтенни граждани.

Въ 9 и половина ч. завѣсата се вдигна. Всичко млъкна съ очи устремени къмъ сцената; една мила гледка: юначета и юнакини въ игрална форма, въ група, изпѣха сполучливо на два гласа „България", заучена отъ подглаватаря С. Чомаковъ.

Второ слѣдваше „Грация", дамски игри съ момичета; игритѣ почнаха пъргаво; отъ публиката се дочуваше — браво — Упражненията свършиха, завѣсата пада, но публиката съ бурни ржкоплѣскания повърна играчитѣ втори пѫть.

Впечатление правеше юнакината Вѣра Д-ръ Даскалова, която изсвири сполучливо на пиано sonatine, публиката я аплодира и повръща на сцената. Сѫщото стана и съ второто изсвирване на пиано sonatina отъ Diabell съ четири ржцѣ отъ юнакинитѣ Олга и Вѣра Даскалови. Мило и съ наслада гледаше публиката да се изпълняватъ сложни номера отъ малки дѣца.

Слѣдваха упражнения отъ момичета съ байрачета. Завѣсата се вдигна, на сцената е пакъ мила гледка; стройно и гордо, съ байрачета въ двѣтѣ ржцѣ, юнакинитѣ лѣвко заиграха подъ такта на оркестъра.

Не по-малко впечатление направиха и юначетата при игра съ тояжки. Стройно подредени на сцената, съ изпъчени гърди и гордъ погледъ, подъ такта на оркестъра и подглаватаря игритѣ почнаха плавно. Публиката, съ вкованъ къмъ сцената погледъ, слѣдеше гордитѣ и умѣли хватки.

На края на първата часть се изигра **баецъ**. Сполучливо прѣдставенъ отъ момчета и момичета, разученъ отъ главатаря. Тукъ се виждаше какво могатъ да извършатъ невръстни дѣца. Колко Мила бѣше гледката!

Отъ останалитѣ номера въ втората часть, отлично се изиграха свободни упражнения съ юначета.

П. Сандевъ

Душата на животнитѣ.

Споредъ антропоцентризма, човѣка се смѣта за вѣнецъ въ творенията на природата. Всичко било създадено да служи на човѣка, а той да владствува надъ всичко. Споредъ приведеното учение, което се подържа отъ библията, всички творения сѫ излезли отъ ржката на твореца отъ началото на свѣта и сѫ неизмѣнни. Що се отнася до душата, тя само въ човѣка била нетленна и божественна, само човѣка билъ надаренъ съ разумъ и чувства, а животинската душа била груба, че животнитѣ си служили само съ инстинкта.

На приведенитѣ възгледи се противопоставя учението на еволюцията. Споредъ него всичко въ свѣта е подложено на измѣнение слѣдователно се развива и организмитѣ сѫ получили сегашния си видъ посрѣдствомъ борбата за сѫществуване, естественото подборъ и половия, наслѣдственостьта, упражнението и приспособлението.

По този начинъ и вишитѣ душевни прояви се намиратъ въ зародишъ въ нишитѣ организми, както и физическитѣ, постепенно се усъвършенствуватъ въ вишитѣ организми, паралелно съ усъвършенствуването на организацията, до гдѣто въ човѣка дойдатъ до своя върхъ.

Наблюденията на анатомията, физоологията и външнитѣ дѣйствия въ животнитѣ, потвърдяватъ тия мисли, но азъ ще се ограничa само съ нѣколко факта.

Най-първо, майчината любовь е позната на всѣкиму и единъ случай изтъква доста ясно тъзи любовь.

Една група отъ ловци прѣслѣдвала, въ една тропическа гора единъ женски Урангутангъ, съ малко маймунче въ обятията му. Маймуната съ дѣтето си, се е прѣхвърлала отъ дърво на дърво и ловцитѣ сѫ я слѣдили, но не сѫ могли да я убиятъ. Най-послѣ уморена отъ прѣслѣдвачитѣ си, сѣда на върха, върху единъ клонъ на едно дърво да почине. Въ това врѣме, ловцитѣ гръмватъ и я раняватъ смъртно, отъ което тя пада отъ дървото и прѣди да се затекатъ при нея да я уловятъ, хвърга съ все сила своето дѣте, което държала при паданието си, къмъ върха на дървото, маймунчето се заловило за единъ клонъ и се спасило. Въ прѣдсмъртната си агония, маймуната хвърлила погледъ на горѣ къмъ дървото и така гледала своето дѣте, щото по израза на пѫтешедственика, който прѣдава този епизодъ, въ този погледъ, ясно се чувствувало блаженството на майчината ѝ душа, че дѣтето ѝ е живо и тя спокойно може да умрѣ.

Другъ фактъ ни се навежда съ едно Шимпанзе, който може да ни даде картина за съпружеска вѣрность въ животнитѣ. Въ една клѣтка въ зоологическа градина, живѣяли двѣ Шимпанзета, мѫжко и женско. По едно врѣме женското се разболѣва и умира. Отъ този моментъ, мѫжкото станало печално. Прѣдстанало да играе, непрѣстанно стояло до трупа на своята другарка и когато я заровили, захванало да се отказва отъ храната си до гдѣто най-послѣ отъ жаль и гладъ умрѣло.

Другарско чувство намираме най-вече пакъ въ маймунитѣ. Естественика А. Бремъ, който е много прѣпѫтувалъ и изучилъ много добрѣ живота на животнитѣ ни навежда слѣдующия примѣръ. Този пѫтешественикъ, съ други ловци, е прѣслѣдвалъ Павани (кучеглави маймуни). При прѣслѣдването, стадото е избѣгало въ една скалиста мѣстность, до която ловцитѣ не сѫ могли да идатъ. Обаче, единъ малъкъ Паванъ останалъ надирѣ отъ другаритѣ